Safe Budget

Instrukcja obsługi

Safe Budget pomaga zaplanować wpływy i wydatki — domowe albo firmowe — na każdy okres, a potem sprawdzać, jak plan ma się do rzeczywistości. Poniżej znajdziesz opis wszystkich ekranów — dotknij tematu, aby do niego przejść, albo zrzutu ekranu, aby go powiększyć.

🚀 1. Pierwsze uruchomienie

🔐 2. Odblokowanie aplikacji

💰 3. Budżet — plan i wykonanie

✏️ 4. Planowanie kwot

🔁 5. Stałe opłaty

🧾 6. Transakcje

⬇️ 7. Import z banku

📊 8. Statystyki i trend

🏷️ 9. Kategorie i reguły

📅 10. Okresy rozliczeniowe

💾 11. Kopia zapasowa

⚙️ 12. Ustawienia: rodzaj budżetu, język, waluta, PIN

🛡️ 13. Prywatność

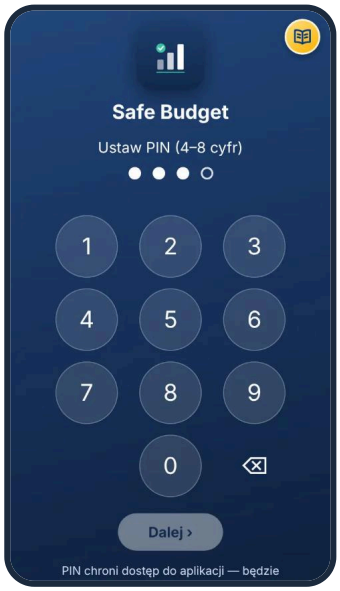
🚀 1. Pierwsze uruchomienie

Przy pierwszym uruchomieniu aplikacja prosi o trzy rzeczy: wybór języka, rodzaju budżetu i ustawienie PIN-u.

1. Wybierz **język aplikacji** i dotknij „Dalej”.
2. Wybierz **rodzaj budżetu** — domowy albo firmowy — oraz **walutę** i dotknij „Dalej”. Aplikacja przygotuje kategorie i słowa kluczowe pasujące do wybranego rodzaju budżetu i języka.
3. Ustaw **PIN** — od 4 do 8 cyfr — i dotknij „Dalej”, a potem wpisz go jeszcze raz dla potwierdzenia.
4. Jeśli telefon ma czytnik linii papilarnych, aplikacja zaproponuje **odblokowywanie odciskiem palca**. Możesz je włączyć od razu albo później w Ustawieniach.
5. Gotowe — otworzy się ekran Budżet z przygotowaną listą kategorii.

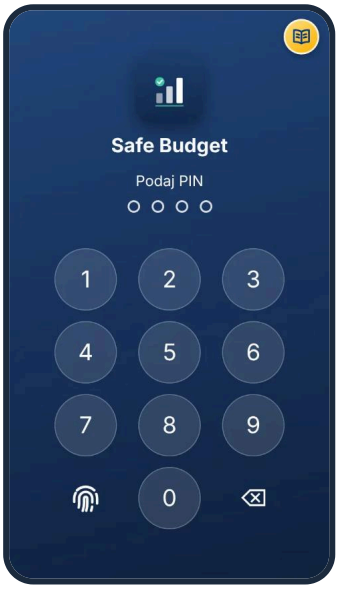

💡 Zapamiętaj PIN. Ze względów bezpieczeństwa nie da się go odzyskać ani podejrzeć.

🔐 2. Odblokowanie aplikacji

Przy każdym uruchomieniu — a także po dłuższym czasie bez dotykania ekranu (domyślnie po 5 minutach) — aplikację trzeba odblokować. Gdy przez chwilę nic nie robisz, u góry ekranu pojawia się licznik pokazujący, ile czasu zostało do blokady.

1. Wpisz swój **PIN** na klawiaturze ekranowej. Aplikacja odblokuje się po wpisaniu ostatniej cyfry.
2. Jeśli włączyłeś **odcisk palca**, wystarczy przyłożyć palec do czytnika. Okno czytnika pojawia się samo; można je też wywołać przyciskiem z odciskiem palca obok cyfry 0.
3. Po 5 błędnych próbach trzeba odczekać 30 sekund, a po każdej kolejnej — dwa razy dłużej.

💡 Nie pamiętasz PIN-u? Jedynym wyjściem jest wyczyszczenie danych aplikacji: Ustawienia telefonu → Aplikacje → Safe Budget → Pamięć → Wyczyść dane. Usuwa to również zapisany budżet — dlatego regularnie rób kopię zapasową.

💰 3. Budżet — plan i wykonanie

Ekran Budżet pokazuje wybrany okres rozliczeniowy: ile zaplanowano, a ile faktycznie wpłynęło i zostało wydane.

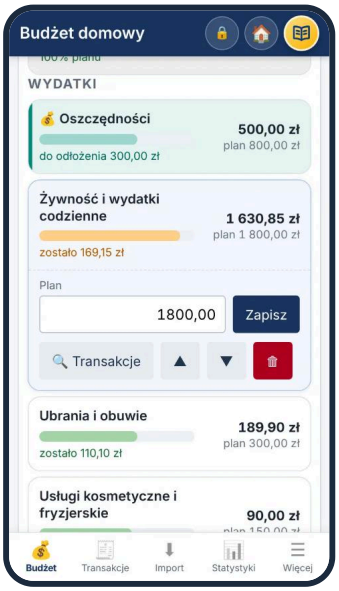
1. Strzałkami ◂ ▸ albo z listy u góry wybierz **okres**. Pod spodem widać jego daty.
2. Granatowa karta to podsumowanie: **saldo okresu** oraz plan i wykonanie wpływów i wydatków.
3. Niżej są pozycje — osobno **Wpływy** i **Wydatki**, każda w osobnej ramce. Przy każdej widać pasek postępu, kwotę wykonania i plan.
4. Kolor paska: zielony — w normie, pomarańczowy — wykorzystano ponad 85% planu, czerwony — plan przekroczony. Kategoria oszczędności ma kolor morski.

💡 Pozycja „bez planu” to kategoria, w której są transakcje, ale nie ustawiono dla niej kwoty planu.

✏️ 4. Planowanie kwot

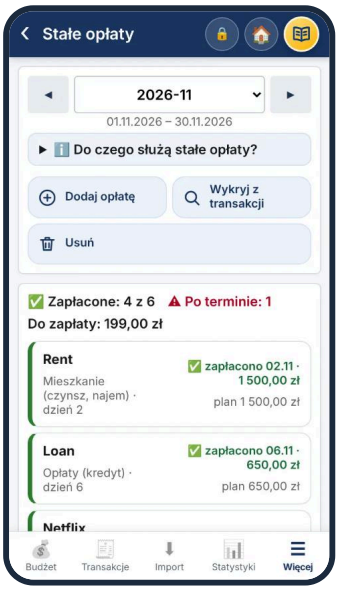
1. **Dotknij pozycji**, aby ją rozwinąć. Wpisz kwotę w polu „Plan” i dotknij „Zapisz”.
2. Przycisk „🔍 Transakcje” pokazuje transakcje kategorii w wybranym okresie. Dotknięcie transakcji pozwala zmienić jej kategorię, dodać notatkę albo ją pominąć, 🗑 usuwa transakcję, a kafelki „Przenieś zaznaczone” i „Usuń” przenoszą lub usuwają kilka transakcji naraz.
3. Strzałki ▲ ▼ zmieniają kolejność pozycji, a 🗑 usuwa pozycję z planu okresu.
4. Pod wyborem okresu są cztery przyciski. **„Dodaj pozycję”** dodaje do planu kolejną kategorię (także zupełnie nową).
5. **„Kopiuj plan”** przenosi plan z poprzedniego okresu albo kopiuje bieżący plan na kolejne okresy — nie trzeba wpisywać kwot co miesiąc.
6. **„Przenieś saldo”** zapisuje to, co zostało z poprzedniego okresu, jako wpływ w kategorii przenoszonego salda (np. „Z poprzedniego miesiąca”) — bez przepisywania kwoty.
7. **„Usuń plan”** usuwa wszystkie pozycje planu wybranego okresu — transakcje zostają.

🔁 5. Stałe opłaty

Lista rachunków płaconych co miesiąc — np. czynszu, prądu, internetu czy raty — pokazuje, które w wybranym okresie są już zapłacone, a które jeszcze nie.

1. **Więcej → Stałe opłaty** albo skrót „🔁 Stałe opłaty" na ekranie Budżet. Okres wybierasz strzałkami ◂ ▸.
2. Kafelek „Dodaj opłatę": wpisz nazwę, **słowo kluczowe** z opisu w wyciągu (np. NETFLIX), kategorię, kwotę i dzień płatności.
3. Kafelek „Wykryj z transakcji" podpowiada opłaty, które w ostatnich okresach pojawiały się raz w miesiącu — zaznacz właściwe i dotknij „Dodaj zaznaczone".
4. Przy każdej opłacie widać stan: ✅ zapłacono (data i kwota), ⏳ termin przed tobą, ⚠ po terminie, ✖ brak płatności w minionym okresie. Dotknij opłaty, aby ją zmienić albo usunąć. Kafelek „Usuń" usuwa kilka opłat naraz.

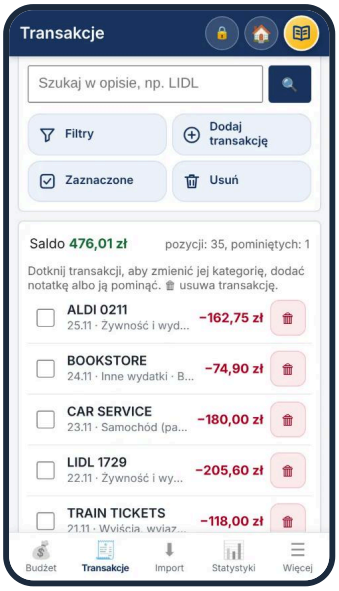
> 💡 Opłata jest zapłacona, gdy w okresie jest wydatek ze słowem kluczowym w opisie — tak jak w regułach kategorii, wielkość liter i spacje nie mają znaczenia.

🧾 6. Transakcje

Lista wszystkich wpływów (zielone, ze znakiem +) i wydatków (czerwone, ze znakiem −).

1. Wybierz okres albo „Wszystkie okresy". Pole **Szukaj** znajduje transakcje po fragmencie opisu.
2. Kafelek „Filtry" zawęża listę do typu lub kategorii.
3. Kafelek „Dodaj transakcję" — np. dla płatności gotówką.
4. Dotknięcie transakcji otwiera edycję tuż pod nią: zmienisz datę, opis, kwotę, typ i kategorię, dopiszesz własną **notatkę** albo zaznaczysz „pomiń". Przycisk 🗑 przy transakcji usuwa ją. Notatkę widać pod transakcją, a pole Szukaj znajduje też słowa z notatek. Przycisk „✂ Podziel" w edycji rozdziela kwotę na kilka kategorii — np. paragon z marketu na żywność i chemię; „Połącz części" cofa podział.
5. Zaznacz kilka transakcji i dotknij kafelka „Zaznaczone", aby zmienić im kategorię lub typ, pominąć je w sumach albo usunąć. Przy zmianie kategorii możesz od razu dodać regułę ze słowa, np. LIDL.

6. Kafelek „Usuń” usuwa zaznaczone transakcje, wszystkie transakcje wybranego okresu albo wszystkie transakcje. Po usunięciu przez 10 sekund widać przycisk „Cofnij”, który przywraca usunięte dane.

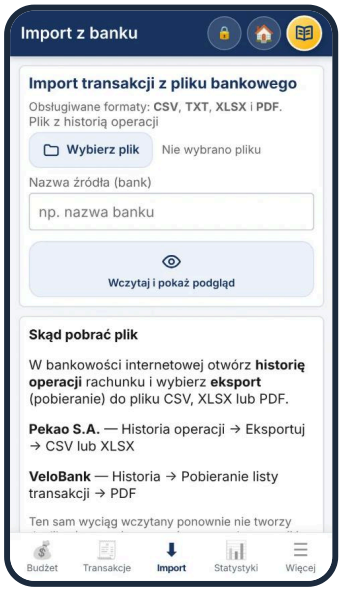

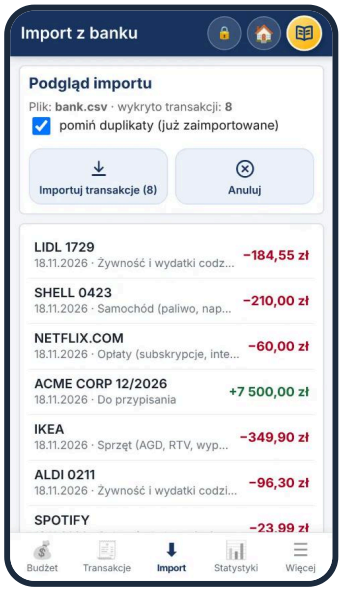
💡 Transakcja „pominięta” zostaje na liście, ale nie liczy się do budżetu ani statystyk — przydatne np. dla przelewów między własnymi kontami.

⬇️ 7. Import z banku

Zamiast wpisywać transakcje ręcznie, wczytaj historię operacji pobraną z bankowości internetowej (plik CSV, TXT, XLSX lub PDF).

1. W banku pobierz historię operacji do pliku i zapisz go w telefonie.
2. Na ekranie **Import** wybierz plik, opcjonalnie wpisz nazwę banku i dotknij „Wczytaj i pokaż podgląd”.
3. Dla plików CSV i XLSX wskaż, w których kolumnach są data, kwota i opis — aplikacja zwykle rozpoznaje je sama.
4. Sprawdź **podgląd**: przy każdej transakcji widać kategorię nadaną przez reguły. Dotknij „Importuj transakcje”.

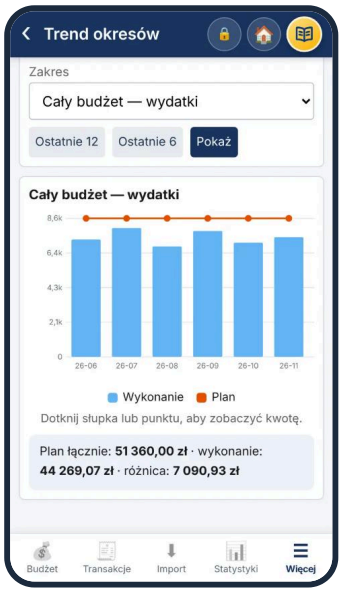

> 💡 Ten sam plik można wczytać ponownie — transakcje już zaimportowane zostaną pominięte jako duplikaty.

📊 8. Statystyki i trend

1. **Statystyki**: wybierz zakres dat albo skrót („Bieżący okres", „Poprzedni", „Ten rok"). Wykres kołowy pokazuje udział kategorii w wydatkach, słupkowy — wpływy i wydatki w kolejnych okresach, a tabela — sumy. Dotknij kategorii w tabeli, aby zobaczyć jej transakcje z wybranego zakresu — możesz je tam zmieniać, przenosić i usuwać.
2. **Trend okresów** (Więcej → Trend okresów): porównanie planu (linia) z wykonaniem (słupki) w czasie — dla całego budżetu albo jednej kategorii.
3. Dotknij słupka, punktu albo wycinka koła, aby zobaczyć dokładną kwotę.

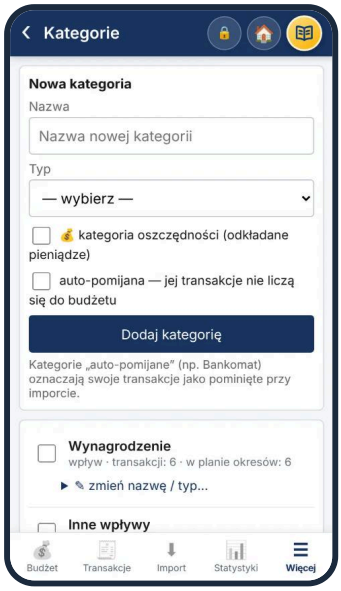

🏷️ 9. Kategorie i reguły

1. **Więcej → Kategorie**: dodając kategorię, podajesz od razu wszystko — nazwę, typ (wpływ / wydatek), to, czy jest kategorią oszczędności i czy ma być auto-pomijana. Później kategorie można zmieniać i usuwać niepotrzebne. Transakcje usuniętej kategorii trafiają do „Do przypisania".
2. Kategoria „auto-pomijana" (domyślnie Bankomat) oznacza swoje transakcje jako pominięte — wypłata gotówki nie jest jeszcze wydatkiem.
3. **Więcej → Reguły kategorii**: reguła to słowo kluczowe i kategoria. Gdy opis transakcji zawiera to słowo (np. NETFLIX), kategoria nadaje się sama — przy imporcie i przy dodawaniu ręcznym. Reguły są pogrupowane według kategorii: dotknij kategorii, aby zobaczyć jej słowa, a słowa — aby zmienić je w tym samym miejscu. Gdy żadna reguła nie pasuje, aplikacja korzysta z wbudowanego słownika sklepów i firm ze wszystkich krajów — niezależnie od języka aplikacji. W każdej kategorii pod Twoimi regułami jest „📖 Słownik wbudowany" — podgląd słów, które aplikacja rozpoznaje sama.

4. „Zastosuj reguły do nieprzypisanych transakcji” porządkuje transakcje, które czekają w „Do przypisania”, a „Dodaj brakujące reguły domyślne” dopisuje gotowe słowa kluczowe (sklepy, dostawcy, urzędy) dla Twojego języka. Wielkość liter, spacje i znaki diakrytyczne nie mają znaczenia — reguła „opłaty bankowe” pasuje do opisu OPŁATYBANKOWE. Przy dodawaniu lub zmianie reguły możesz zaznaczyć „zastosuj też do wszystkich pasujących transakcji” — wtedy zmieni się kategoria także transakcji już zapisanych.

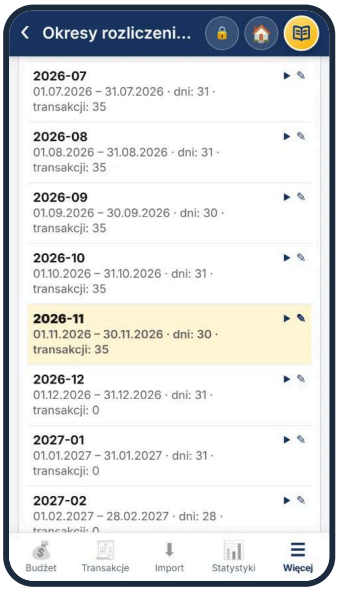

10. Okresy rozliczeniowe

Okres nie musi być miesiącem kalendarzowym — może zaczynać się np. w dniu wypłaty.

1. **Więcej → Okresy rozliczeniowe**: dotknij kafelka „Początek okresu”, wpisz dzień, od którego zaczyna się okres (1–28), i dotknij „Zapisz”. Transakcje same przypiszą się do właściwych okresów. Zmiana nie dotyczy okresów z ręcznie ustawionymi datami.
2. Pojedynczy okres może mieć własne daty: dotknij ✎ przy okresie albo kafelka „Dodaj / zmień okres” — wybierz okres z listy (daty podpowiedzą się same) albo wpisz nowy.
3. „Przywróć automat” cofa ręcznie ustawione daty.

💾 11. Kopia zapasowa

Dane są zapisane wyłącznie w telefonie. Odinstalowanie aplikacji albo wyczyszczenie jej danych usuwa je bezpowrotnie — dlatego warto robić kopie. Budżet domowy i firmowy zapisuje się osobno — kopia dotyczy tego, który jest otwarty.

1. **Więcej → Kopia zapasowa → „Zapisz kopię Excel”** tworzy czytelny arkusz z transakcjami (także notatkami), planem, regułami, kategoriami, okresami i stałymi opłatami — z bieżącego okresu albo ze wszystkich danych. Otworzysz go w Excelu lub innym programie do arkuszy; możesz go też zapisać w chmurze albo wysłać do siebie e-mailem.
2. „Wczytaj kopię Excel” przywraca dane z pliku Excel: można je dodać do obecnych (bez duplikatów) albo zastąpić wszystko.
3. „Zapisz kopię budzet.db” i „Wczytaj budzet.db” zapisują i wczytują dokładną kopię całego otwartego budżetu — wszystkie dane razem z ustawieniami budżetu (budzet.db — domowy, firma.db — firmowy). To najlepszy sposób na przeniesienie budżetu na nowy telefon; wczytanie zastępuje obecne dane. Zapisany w ten sposób plik nie jest zaszyfrowany — przechowuj go w bezpiecznym miejscu.
4. **„Kopia automatyczna szyfrowana”**: wybierz folder (np. w Dysku Google albo na karcie pamięci) i jak często zapisywać kopię — codziennie, raz w tygodniu albo raz w miesiącu. Aplikacja sama zapisze zaszyfrowaną kopię otwartego budżetu i zostawi 10 najnowszych. Wczytasz ją przyciskiem „Wczytaj budzet.db” — na innym telefonie aplikacja poprosi o PIN, który był ustawiony w chwili zapisu kopii.

> 💡 Gdy od ostatniej kopii minie ponad 30 dni, na ekranie Budżet pojawi się przypomnienie.

⚙️ 12. Ustawienia: rodzaj budżetu, język, waluta, PIN

1. **Więcej → Ustawienia → Rodzaj budżetu**: przełączaj między budżetem domowym a firmowym. To dwa osobne budżety — każdy ma własne transakcje, plan, kategorie i reguły, a przełączenie niczego nie usuwa. Znaczek 🏠 / 🏢 u góry ekranu pokazuje, który budżet jest otwarty. Dotknięcie tego znaczka otwiera menu: budżet domowy, budżet firmowy i Ustawienia.

2. „Język aplikacji”: dotknij wybranego języka — zmiana działa od razu. Niżej wybierzesz **walutę** (zmienia się tylko symbol, kwoty nie są przeliczane). Budżet domowy i firmowy mają osobne waluty. Po zmianie języka kategorie startowe dostają nazwy w nowym języku, a słowa kluczowe zostają bez zmian.
3. „Wygląd”: jasny, ciemny albo automatyczny — taki jak w telefonie.
4. „Zmień PIN”: podaj obecny PIN, a potem dwa razy nowy.
5. „Blokuj po czasie bezczynności”: po jakim czasie bez dotykania ekranu znów trzeba podać PIN — po 1, 5, 15 albo 30 minutach.
6. „Odcisk palca”: włącz lub wyłącz odblokowywanie odciskiem (wymaga odcisku dodanego w ustawieniach telefonu).
7. „Zablokuj teraz” natychmiast zasłania aplikację ekranem PIN-u. To samo robi kłódka 🔒 u góry ekranu.

💡 Ta instrukcja jest zawsze pod ręką — pod żółtą ikoną książki w prawym górnym rogu ekranu.

🛡️ 13. Prywatność

Aplikacja działa w pełni offline. Nie ma kont, reklam ani śledzenia, a pliki z banku są odczytywane wyłącznie na tym urządzeniu. Dane zapisane w telefonie są zaszyfrowane (AES-256) — bez Twojego PIN-u albo odcisku palca nie da się ich odczytać. Twoje dane opuszczają telefon tylko wtedy, gdy samodzielnie udostępnisz plik kopii zapasowej albo wybierzesz folder kopii automatycznej (np. w chmurze).